

Citizen Science voor Gezondheid en Zorg

Onderwerpen: burgerwetenschap, gezondheid en zorg, co-creatie, sociale innovatie, digitale technologie, leefomgeving, preventie, gemeenschap, positieve gezondheid, publiek-private samenwerking

Datum geplaatst: 11 februari 2021

Deadline projectidee: 18 mei 2021, 14.00 uur

Inhoud

Citizen Science voor Gezondheid en Zorg	1
DOEL SUBSIDIEOPROEP	1
RANDVOORWAARDEN	2
Wie kan subsidie aanvragen	3
Welk bedrag kan aangevraagd worden	3
BEOORDELINGSCRITERIA	5
Relevantiecriteria	5
Kwaliteitscriteria	6
PROCEDURE & TIJDPAD	7
Beoordelingsprocedure	7
Tijdpad	8
Gehonoreerde projecten	8
INDIENEN	9
Indiening (via ProjectNet)	9
TIPS	9
Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10
Inhoudelijke vragen	10
Technische vragen	10
Downloads en links	10
Overige bijlagen subsidieoproep	10
Bijlage 1 Definities	11
Bijlage 2 Kostenspecificering	13

DOEL SUBSIDIEOPROEP

ZonMw en Health~Holland bundelen de krachten voor het programma Citizen Science voor Gezondheid en Zorg (CS4GZ). De focus ligt op onderzoek en innovatie op het gebied van de eigen gezondheid en zorg, op initiatief van burgers die samenwerken met onderzoekers, (zorg)professionals, ondernemers en indien relevant overheid. Het doel van het programma is het realiseren van creatieve, innovatieve en vooral ook duurzame oplossingen aan de hand van Citizen Science voor het Maatschappelijk Thema Gezondheid en Zorg¹.

Achtergrond

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft voor het Maatschappelijk Thema Gezondheid & Zorg (2019) een centrale missie en vier missies² opgesteld. In deze missies gaan economische kansen hand in hand met de gewenste en noodzakelijke maatschappelijke veranderingen. Het succes wordt daarbij bepaald door goede samenhang en maatschappelijke inbedding tussen technologische en sociale innovatie. Daarom maken naast de burgers ook de kennisinstellingen, het bedrijfsleven en de overheid deel uit van de coalitie: de quadruple helix. Burgers vormen dé coalitiepartner in het huidige innovatietijdperk.

Het programma CS4GZ draagt bij aan de transitie naar zelf- en samen-management van gezondheid, en het 'meedoen' en 'ertoe doen' in de samenleving. Gezondheid, meedoen en ertoe doen naar behoefte en vermogen zijn een doel op zich, maar zijn ook een belangrijk middel. Meedoen en ertoe doen werken preventief en bieden mensen fysiek, mentaal, sociaal én economisch perspectief. Bovendien vormen burgers in omvang en inzet een drijvende kracht voor maatschappelijke uitdagingen, zoals ook voor de transitie van de gezondheid en zorg. Denk hierbij aan de zorg voor zichzelf en voor anderen. Het faciliteren van burgers om onderzoek te initiëren en in het onderzoek een centrale rol te nemen moet leiden tot een verbetering van hun gezondheid, het meedoen en ertoe doen alsmede van hun positie in de quadruple helix.

Wat is Citizen Science?

Om een échte transitie naar burgergedreven onderzoek en innovatie te bewerkstelligen is een paradigmashift in onderzoek doen noodzakelijk. Daarom richten we ons in dit programma op onderzoek en innovatie waarin de burger het initiatief neemt en als medeonderzoeker co-creëert in alle fasen van onderzoek en innovatie (*extreme Citizen Science*³). Dit betekent dat er met beroepswetenschappers wordt samengewerkt op basis van gelijkwaardigheid aan het gehele onderzoeksproces, van probleemstelling tot analyse en interpretatie van de resultaten⁴. De meerwaarde van Citizen Science is dat talenten in en inzichten uit de samenleving benut worden en nieuwe, relevante kennis wordt vergaard voor de eigen gezondheid en zorg, het meedoen en ertoe doen conform de missies van VWS.

Fictief projectvoorbeeld A: Max Limburgs richtte een online gemeenschap op van 1.500 lotgenoten met diabetes type 2 voor voeding en leefstijl⁵. Deze gemeenschap is onderdeel van het onderzoek 'Leefstijl als voedingsbron' dat Max samen met de Universiteit van Lelystad heeft opgezet. De mensen die mee onderzoek willen doen kunnen zelf effectmetingen uitvoeren, bijv. na een maaltijd of een wandeling. Zij krijgen hiervoor een bloedafnamekit voor thuis. Alle verzamelde gegevens kunnen zij opslaan en inzien op één centrale plek in een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) van Digi BV die samen is ontwikkeld met Max. De onderzoekers van de universiteit analyseren de gegevens en delen de resultaten ook weer met deze groep voor interpretatie. De gegevens van individuele deelnemers blijven anoniem.

Citizen Science-projectaanvraag

De projectaanvraag is een initiatief van een burger(collectief) die samen met een beroepswetenschapper, verbonden aan een onderzoeksorganisatie, een aanvraag doet. Cofinanciering door een bedrijf is verplicht. Het project is gericht op (de ontwikkeling van) innovatieve en relevante gezondheidsinterventies of medische technologie⁶ die het leven van mensen met een

¹ Het kabinet heeft vier maatschappelijke thema's vastgesteld voor het Topsectoren- en Innovatiebeleid (2019)

² Zie de Kennis- en Innovatieagenda 2020-2023 Gezondheid & Zorg

³ Volgens de Citizen Science definities van Science Europe (2018)

⁴ Zie het rapport 'Kennis en krachten gebundeld citizen science in Nederland', NPOS werkgroep Citizen Science (2020)

⁵ Geïnspireerd door het project [Je leefstijl als medicijn](#).

⁶ Medische technologie gaat over producten, technologieën en toepassingen, die worden gebruikt bij de diagnose, behandeling en ondersteuning van ziekten en gebreken, m.u.v. geneesmiddelen. Het kan hierbij ook gaan om big data, AI of eHealth toepassingen.

Subsidieoproep: Citizen Science voor Gezondheid en Zorg
aandoening/beperking beter maken vanuit een brede benadering van gezondheid⁷, of het is gericht op preventie. Het uiteindelijke projectresultaat kan variëren van bijvoorbeeld digitale biomarkers (gezondheidsindicatoren die digitaal gemeten worden), tot een stap in de richting van een verbeterde versie van bestaande medicatie met *real world data* gericht op vermindering van bijwerkingen. Projecten kunnen fundamenteel van aard zijn.

De aanvraag dient bij te dragen aan ten minste één van de vier missies van het Maatschappelijk Thema Gezondheid & Zorg van VWS:

1. **Leefstijl en leefomgeving.** *In 2040 is de ziektelast als gevolg van een ongezonde leefstijl en ongezonde leefomgeving met 30% afgenomen.*
Preventie op het gebied van risicobeperking in de leef- en werkomgeving als ook preventieve interventies in voeding, bewegen en mentaal functioneren.
Voorbeeld van onderzoeksrichting: Welke omgevingsfactoren maken het lastig voor kinderen in een wijk met lage sociaaleconomische status om een gezonde leefstijl te hanteren? En welke omgevingsfactoren zijn juist effectief voor een gezonde leefstijl?
2. **Zorg in de leefomgeving.** *In 2030 wordt zorg 50% meer (of vaker) in de eigen leefomgeving (in plaats van in zorginstellingen) georganiseerd, samen met het netwerk rond mensen.*
Technologische ontwikkelingen bieden kansen om deel van de secundaire en tertiaire zorg te verplaatsen naar de leef- en werkomgeving van mensen.
Bijv. Is er een eenvoudig meetinstrument te ontwikkelen voor mensen met een darmaandoening, waarmee zelf ontstekingswaarden van bloed en ontlasting bepaald kunnen worden als men zich ziek voelt?
3. **Mensen met een chronische ziekte doen meer mee.** *In 2030 is van de mensen met een chronische ziekte of levenslange beperking het deel dat naar wens en vermogen kan meedoen in de samenleving met 25% toegenomen.*
Door een bredere benadering van gezondheid te hanteren wordt uitgegaan van wat mensen kunnen met behoud van zelfregie over de eigen gezondheid en zorg. Mensen met een chronische ziekte doen volwaardig mee in de leef- en werkomgeving.
Bijv. Hoe kunnen jongeren die een hersenletsel hebben gehad toch naar behoefte en vermogen meedoen op de arbeidsmarkt?⁸
4. **Kwaliteit van leven voor mensen met dementie.** *In 2030 is de kwaliteit van leven van mensen met dementie met 25% toegenomen.*
De sociale en fysieke omgeving is bepalend voor de kwaliteit van leven van mensen met dementie alsmede hun participatie in de samenleving.
Bijv. Hoe kunnen mantelzorgers worden ondersteund om het verloop van Alzheimer bij hun naasten te monitoren? Welke factoren in de leefstijl van ouderen met dementie kunnen worden geïdentificeerd om de progressie tegen te gaan?

Samenwerking ZonMw en Health~Holland

De uitvoering van deze subsidieronde ligt bij ZonMw. Health~Holland heeft € 1 miljoen aan PPS-toeslag voor CS4GZ gereserveerd en neemt het besluit over de te honoreren projecten. Deze honoreringen vallen onder de voorwaarden PPS-regeling van Health~Holland. Daarnaast stelt ZonMw in totaal € 70.000 beschikbaar voor workshopvouchers, ter ondersteuning van (online) bijeenkomsten in het kader van een verdere uitwerking van projectaanvragen. Hierover neemt ZonMw het besluit.

RANDVOORWAARDEN

Aanvragen voor deze subsidieoproep dienen te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Een burger(wetenschapper) is initiatiefnemer en medeonderzoeker in alle fasen van het project. Een burgercollectief (bijv. een belangenvereniging of een buurtcollectief) maakt deel uit van het consortium. Het burgerperspectief dient in het project voldoende geborgd te worden.
- Er is een duidelijke maatschappelijke uitdaging beschreven die aansluit bij één of meer missies van VWS.

⁷ ZonMw gaat uit van een brede benadering van gezondheid zoals positieve gezondheid, een benadering die niet de ziekte, maar een betekenisvol leven centraal stelt ([beleidsplan 2020-2024](#)).

⁸ In 2019 hebben diverse patiëntvertegenwoordigers een kennisagenda opgesteld met onderwerpen die zich ontleen voor zelfonderzoek: Onderzoek voor en door patiënten – Een [kennisagenda](#) voor hogere kwaliteit van leven en meer maatschappelijke participatie door patiënt-gedreven onderzoek in gezondheid.

Subsidieoproep: Citizen Science voor Gezondheid en Zorg

- Eén van de [sleuteltechnologieën](#) (bijv. digitale technologie zoals Artificial Intelligence) en de [sleutelmethodologieën](#) maken onderdeel uit van de aanvraag.
- Het project omvat fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, of een combinatie daarvan (zie bijlage 1 [Definities](#)). Let op, de verplichte cofinanciering verschilt per fase van onderzoek en ontwikkeling (zie tabel 1).
- Het consortium bestaat uit een vertegenwoordiging van de quadruple helix. Er is sprake van een daadwerkelijke samenwerking. Dit betekent o.a. dat het project wordt uitgevoerd voor gezamenlijke rekening en risico en dat alle consortiumpartners inhoudelijk bijdragen aan het project. Naast de burgers en een onderzoeksorganisatie, dient tenminste één onderneming met winstoogmerk te participeren (zie [Definities](#)). Afhankelijk van het onderwerp is bij voorkeur ook een zorginstelling⁹, gemeente en/of een maatschappelijke organisatie consortiumpartner.
- Indien het projectidee positief wordt beoordeeld committeert het consortium (ten minste de hoofdaanvrager en medeaanvragers) zich aan deelname aan een (thema)bijeenkomst in de aanloop naar de deadline van deze subsidieronde.

Wie kan subsidie aanvragen

- De hoofdaanvrager, tevens projectleider, penvoerder, is de contactpersoon voor ZonMw en Health~Holland. Er zijn twee varianten mogelijk:
  - o de hoofdaanvrager is een burger(wetenschapper) verbonden aan een onderneming of een burgercollectief¹⁰. Hierbij geldt dat de medeaanvrager een onderzoeker dient te zijn, verbonden aan een Nederlandse onderzoeksorganisatie, zoals universiteit of hogeschool (zie bijlage 1 [Definities](#));
  - o de hoofdaanvrager is een onderzoeker, verbonden aan een Nederlandse onderzoeksorganisatie, en de burger(wetenschapper), verbonden aan een onderneming of een burgercollectief, is medeaanvrager.
- De hoofdaanvrager mag één project binnen deze subsidieronde indienen en mag bij maximaal één aanvraag betrokken zijn in een andere rol.
- Elke andere partij binnen het consortium is medeaanvrager en levert een in-kind bijdrage.
- In het consortium dient de expertise op het gebied van sociale innovatie (kennis van de doelgroepen, groepsprocessen en innovatiemethodiek) aanwezig te zijn.
- Het consortium betreft de Technology Transfer Officer (TTO) of Knowledge Transfer Officer (KTO) van de onderzoeksorganisatie gedurende het aanvraagproces alsmede tijdens de uitvoering van het project.
- Binnen een consortium wordt de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager geleverd door dezelfde onderzoeksorganisatie/onderneming. Deze partij is verantwoordelijk voor eventuele financiële onderverdeling naar de consortiumpartners.
- Consortiumpartners mogen elkaar voor het ingediende project geen facturen sturen.

Welk bedrag kan aangevraagd worden

Per project met een looptijd van **maximaal 24 maanden kan er minimaal €150.000 en maximaal €300.000 aan PPS-toeslag** worden aangevraagd. Voor deze subsidieronde is een budget van €1 miljoen beschikbaar.

Voorwaarden PPS-toeslag

Voor deze oproep zijn de voorwaarden van de PPS-toeslag van Health~Holland van kracht. Cofinanciering is verplicht en dient geregeld te zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag. Voor fundamenteel onderzoek geldt dat er maximaal 75% van het projectbedrag kan worden aangevraagd hetgeen betekent dat er een eigen bijdrage aan cofinanciering van 25% moet worden geleverd. Voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling is de maximaal aan te vragen PPS-toeslag lager, namelijk respectievelijk 50% en 25% en de gevraagde eigen bijdrage hoger (zie tabel 1). Alle consortiumpartners moeten in ieder geval in-kind bijdragen aan de projectkosten d.m.v. het beschikbaar stellen van personeel in het project (het opvoeren van manuren). Daar kan eventueel een in-cash bijdrage¹¹ bij geleverd worden. De bijdrage van een midden- en kleinbedrijf (mkb) mag volledig in-kind zijn. Voor een groot bedrijf geldt dat tenminste 2/3 deel van de benodigde minimale bijdrage in-

⁹ UMC's worden gerekend als onderzoeksorganisatie en niet als zorginstelling.

¹⁰ Burgercollectief dient te worden voldoen aan de definitie onderneming zonder winstoogmerk; KvK-nummer is verplicht.

¹¹ In het geval van een in-cash bijdrage van een onderneming dient het een in-cash bijdrage te zijn die is verschuldigd aan de onderzoeksorganisatie in Nederland (en niet aan het desbetreffende project).

Subsidieoproep: Citizen Science voor Gezondheid en Zorg
cash dient te zijn. In het geval van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling tellen de kolommen niet op tot 100% maar tot respectievelijk 90% en 80%. Partijen mogen in deze gevallen zelf bepalen hoe zij de projectfinanciering sluitend kunnen maken.

Tabel 1: Financiering per type onderzoek

Type onderzoek	Fundamenteel onderzoek	Industrieel onderzoek	Experimentele ontwikkeling
Maximum % in te zetten PPS-toeslag	75%	50%	25%
Onderzoeksorganisatie(s)	min. 10%	min. 10%	min. 10%
Onderneming(en) met en zonder winstoogmerk	min. 15%	min. 30%	min. 45%
- Groot bedrijf	- min. 2/3 deel in cash*	- min. 2/3 deel in cash*	- min. 2/3 deel in cash*
- Mkb**	- volledig in kind	- volledig in kind	- volledig in kind

* Tenminste 2/3 deel van de benodigde minimale bijdrage van een groot bedrijf dient uit een in-cash bijdrage te bestaan. Deze minimale bijdrage is afhankelijk van het type onderzoek en gebaseerd op hun totale projectbijdrage.

** Mag een volledig in-kind bijdrage zijn, echter wordt een in-cash bijdrage wel gestimuleerd.

Alleen kosten die direct gerelateerd zijn aan de onderzoek en ontwikkeling (R&D) activiteiten binnen het project (subsidiabele kosten) kunnen op het budgetformulier worden opgevoerd. Zie [bijlage 2](#) voor de kosten die wel en niet in aanmerking komen. Het is in principe aan de onderneming(en) zelf hoe zij hun eigen bijdrage financieren. Wel wordt met klem afgeraden creatieve constructies te bedenken; oneigenlijk gebruik van PPS-toeslag door consortia dient te worden tegengegaan.

Aanwenden van PPS-toeslag

Onderzoeksorganisaties, zoals universiteiten, hogescholen en andere organisaties die voldoen aan de [definitie](#) van onderzoeksorganisatie, mogen PPS-toeslag aanwenden. Nederlandse mkb's en andere Nederlandse partijen die onder de definitie van onderneming vallen mogen [beperkt aanspraak](#) maken op de door Health~Holland verstrekte subsidie (PPS-toeslag). In het geval van fundamenteel of industrieel onderzoek mag maximaal 50% van de door hen gemaakte projectkosten worden gefinancierd met PPS-toeslag. In het geval van experimentele ontwikkeling mag maximaal 25% van de door hen gemaakte projectkosten worden gefinancierd met PPS-toeslag. Zie hieronder voor twee fictieve rekenvoorbeelden. Grote bedrijven, buitenlandse mkb's en overige buitenlandse private partijen mogen geen PPS-toeslag aanwenden; de kosten die zij maken is voor eigen rekening en risico, en dienen gelijk te zijn aan de in-kind-bijdrage die zij leveren. Indien het consortium voor het ingediende project andere publieke subsidies, bijvoorbeeld van NWO, ZonMw, TNO, TTW of Health~Holland heeft of zal ontvangen, is de regeling betreffende cumulatie van verschillende subsidies van toepassing¹².

Fictief rekenvoorbeeld 1: project A bij fundamenteel onderzoek

	In-cash bijdrage	In-kind bijdrage	PPS-toeslag	Totaal
Universiteit van Lelystad	€ -	€ 20.000 (10%)*	€ 130.000	€ 150.000
Stichting Leefstijl als Voedingsbron	€ -	€ 5.000 (5%)	€ 5.000 (50%)**	€ 10.000
Digi BV***	€ -	€ 20.000 (10%)	€ 20.000 (50%)	€ 40.000
Totaal	€ -	€ 50.000 (25%)	€150.000 (75%)	€ 200.000

Fictief rekenvoorbeeld 2: project A bij industrieel onderzoek

	In-cash bijdrage	In-kind bijdrage	PPS-toeslag	Totaal
Universiteit van Lelystad	€ -	€ 20.000 (10%)	€ 40.000	€ 60.000
Stichting Leefstijl als Voedingsbron	€ -	€ 20.000 (10%)	€ 20.000 (50%)**	€ 40.000
Digi BV	€ -	€ 40.000 (20%)	€ 40.000 (50%)	€ 80.000
Gezondheidsfonds****	€ 20.000	€ -	€ -	€ 20.000
Totaal	€ 20.000 (10%)	€80.000 (40%)	€ 100.000 (50%)	€ 200.000

* Dit betreft het percentage van de in-kind bijdrage over de volledige projectkosten.

** Dit percentage betreft de max. PPS-toeslag van 50% over de door de partner gemaakte projectkosten.

¹² De cumulatiebepalingen staan in paragraaf 2, artikel 6, van het [Kaderbesluit nationale EZ-subsidies](#). De steungrenzen m.b.t. het aanwenden van PPS-toeslag staan in artikel 3.2.8 van de [Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies](#).

***In het rekenvoorbeeld is Stichting Leefstijl als Voedingsbron een onderneming zonder winst oogmerk en Digi BV een onderneming met winst oogmerk (mkb).

**** De overige 10% van de projectkosten kan ook gedekt worden door een private bijdrage van bijv. een gezondheidsfonds. In dit geval is het gezondheidsfonds geen consortiumpartner (er wordt nl. geen in-kind bijdrage geleverd).

Budgetmodule Citizen Science

Voor Citizen Science-gerichte projectactiviteiten is materieel, projectgebonden goederen/diensten- werk door derden subsidiabel. Bijvoorbeeld voor onkostenvergoedingen voor vrijwilligers, het werven of het trainen van burgerwetenschappers of de financiering van (digitale) infrastructuur benodigd om observaties/berekeningen te kunnen uitvoeren door burgerwetenschappers. Deze kosten vallen onder kosten van derden en kunnen worden opgevoerd onder arm's length-voorwaarden¹³, die in opdracht van de aanvrager door derden worden uitgevoerd (zie bijlage 2 [Kostenspecificering](#) voor kosten derden). Let op, derden zijn geen consortiumpartners.

Workshopvoucher voor positief beoordeeld projectidee

Alleen als uw projectidee positief wordt beoordeeld, dan komt u in aanmerking voor een voucher van maximaal € 7.000,- (afhankelijk van het aantal aanvragen) om een workshop te organiseren. Het doel van de workshopvoucher is de samenwerking tussen de consortiumpartners stimuleren en inbreng van de doelgroep(en) en stakeholders verkrijgen, om het projectplan nader uit te werken voor de uitgewerkte subsidieaanvraag. De workshopvoucher kan worden ingezet voor de inhuur van een onafhankelijke facilitator en ter dekking van de locatiekosten (kosten derden). Indien u hiervan gebruik wilt maken, vermeldt dit in ProjectNet onder tabblad Programmaspecifiek. Vul tevens het budgetformulier in met de begrote workshopkosten en voeg dit als bijlage toe. De workshop dient binnen vier maanden plaats te vinden na het positieve advies over het projectidee (tot de indieningsdatum van de uitgewerkte aanvraag). Het maximale budget in deze ronde bedraagt € 70.000. Deze subsidie wordt door ZonMw toegekend.

Open Access

Ten gunste van de landelijke kennisdeling en beleid- en wetenschapsontwikkeling rondom Citizen Science dienen de publicaties die voortkomen uit wetenschappelijk onderzoek Open Access beschikbaar gesteld te worden. U kunt kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting indien volgens de volledig gouden Open Access route wordt gepubliceerd. Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [ZonMw website](#).

BEOORDELINGSCRITERIA

In deze fase van de subsidieronde kunt u een projectidee indienen. Uitsluitend projectideeën die voldoen aan de randvoorwaarden en procedurele voorwaarden neemt ZonMw in behandeling. Projectideeën worden beoordeeld op relevantie en globaal op kwaliteit. Alleen de meest relevante en meest kansrijke projectideeën krijgen een positief advies om het idee uit te werken tot een volledige subsidieaanvraag. Hieronder staan de van toepassing zijnde relevantie- en kwaliteitscriteria.

Relevantiecriteria

- **Aanleiding (vraagarticulatie)**
De maatschappelijke uitdaging (het probleem/de behoefte), de omvang van het probleem (op individueel niveau en die van de doel/risicogroep) en de voorgestelde oplossing zijn concreet beschreven. Initiatief dient van de burger(s) te komen.
- **Potentiële impact op gezondheid en zorg**
De toekomstvisie van het project alsmede de concrete maatschappelijke en economische bijdrage aan de missies van VWS en aan de Kennis- en Innovatie Agenda 2020-2023 Gezondheid en Zorg zijn helder geformuleerd. Beschrijf tevens de impact van de oplossing op het gebied van gezondheid (potentiële gezondheidswinst) van de doelgroep(en).
- **Vernieuwingswaarde**
Visie op Citizen Science-benadering van het probleem en de ambities en mate van innovativiteit van het project. Er wordt onderbouwd waarom de beschreven maatschappelijke uitdaging juist met Citizen Science aangepakt kan/moet worden; wat is de aanvulling op de reguliere wetenschap en zorg?
- **Diversiteit**

¹³ Kosten moeten voldoen aan artikel 25 lid 3 van de [Algemene Groepsvrijstellingsverordening](#)

Subsidieoproep: Citizen Science voor Gezondheid en Zorg

Aandacht voor inclusiviteit, diversiteit en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid, voor zover die relevant zijn voor de thematiek van het project.

- **Toegang tot data**

Een belangrijke aspect van Citizen Science is het publiek maken van de verzamelde data, data-analyse en de dataopslag. Geef aan hoe u van plan bent de data en resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data & datamanagement](#). Tevens stimuleert ZonMw optimaal gebruik van data. Beschrijf hoe u gebruik kan maken van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling.

Daarnaast heeft ZonMw algemeen geldende relevantiecriteria: www.zonmw.nl/relevantiecriteria

Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraagstelling**

Zijn de probleemstelling, onderzoeksvragen en projectdoelstellingen origineel, helder gedefinieerd, voldoende afgebakend en adequaat uitgewerkt?

- **Plan van aanpak**

Een beschrijving van de gekozen methoden, activiteiten en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing. Daarnaast wordt duidelijk gedefinieerd wat de rollen en taken zijn van de samenwerkingspartners, met name die van burgers, in alle fasen. De rol van de burger als *regisseur* of *partner* wordt sterk aangemoedigd¹⁴. In het plan zijn de interactievormen en frequentie tussen projectleden vastgelegd. Beschrijf de Technology Readiness Level (TRL)¹⁵ van het project en tevens welke kennisproducten er aan het einde van het project zullen worden opgeleverd¹⁶.

- **Haalbaarheid**

Het moet aannemelijk zijn dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd van 24 maanden wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.

- **Ethische en juridische aspecten**

In het projectplan en dataplan is rekening gehouden met (medisch-)ethische en juridische aspecten zoals privacy, intellectueel eigendom, vertrouwelijkheid en erkenning.

- **Consortium**

Hebben de partijen in het consortium de juiste expertise en netwerk om het Citizen Science-project tot een goed resultaat te laten komen? Kennis van de doelgroepen, sociale innovatie, technologische innovatie, communicatie, datamanagement, evaluatie en continuïteit, technology/knowledge transfer is aanwezig. Beschrijf het trackrecord ten aanzien van het doel en samenwerkingspartners (wat is er op dit onderwerp recent geïnitieerd en met wie).

- **Verspreiding en implementatie**

Er is een plan van aanpak beschreven hoe de doelgroep wordt bereikt voor aanvang, tijdens en na afloop van het project en hoe het algemene publiek wordt geïnformeerd over het project en de resultaten¹⁷. Niet-wetenschappelijke verspreiding dient in het plan opgenomen te worden, echter kunnen deze kosten niet worden opgevoerd op de begroting (niet subsidiabele kosten).

- **Budget**

Is het budget realistisch en passend bij de aanvraag? Zijn de bijdragen vanuit de cofinanciers reëel en passend? Zie bijlage 2 [Kostenspecificering](#) voor de kosten die wel en niet in aanmerking komen.

Op alle criteria moet minimaal **voldoende** worden gescoord om in aanmerking te komen voor een positief oordeel.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de ZonMw [procedurebrochure](#).

¹⁴ Zie [Participatiematrix](#) van het UMCU, De Hoogstraat Revalidatie en BOSK (2017)

¹⁵ Technology Readiness Levels uitgelegd zie [SNN Kennisbank](#)

¹⁶ Gebruik hiervoor de ZonMw [handleiding Kennisbenutting voor projectleiders](#).

¹⁷ Hieronder wordt verstaan het vergroten van de impact van het project. Zie het ZonMw beleid [impact versterken](#).

PROCEDURE & TIJDPAD

De gehele beoordelingsprocedure wordt uitgevoerd onder coördinatie van ZonMw. De aanvraag dient u in bij ZonMw voor zowel het deel van de financiering dat door Health Holland zal worden toegekend als voor een mogelijke aanvraag voor subsidie voor een workshopvoucher.

Het indienen van een aanvraag bestaat uit de volgende twee stappen:

- **Stap 1:** Indienen projectidee (**deadline 18 mei 2021, 14:00**)
- **Stap 2:** Indienen uitgewerkte subsidieaanvraag (**deadline 9 november 2021, 14:00**)

Houd bij het schrijven van het **projectidee** rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Bij het invoeren van de gegevens van de aanvragers vermeld u het KvK-nummer indien het een onderneming betreft.
- Houd rekening met de randvoorwaarden, de relevantie en de kwaliteitscriteria.
- Projectideeën dienen te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#).
- Vermeld in tabblad Programmaspecifiek in ProjectNet of u in aanmerking wilt komen voor de workshopvoucher.
- Bij het projectidee mag alléén het budgetformulier voor de workshopvoucher als bijlage aan ProjectNet toegevoegd worden.

Houd bij het schrijven van de **uitgewerkte subsidieaanvraag** rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Uitgewerkte subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over de METC / CCD en de Code Openheid Dierproeven en de Code Biosecurity.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.
- Door de aanvrager mee te sturen verplichte bijlage(n) te vinden onder [Downloads en links](#):
  - o Budgetformulier (begroting)
  - o Letter-of-commitment (steunbrief) van alle consortiumpartners behalve de hoofdaanvrager¹⁸
  - o Samenwerkingsovereenkomst (Consortium Agreement)
- Een interview is onderdeel van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#). De afwijkende onderdelen zijn als volgt:

Prioriteitsstelling

De programmacommissie maakt een afweging op basis van de subsidieaanvraag, de ingewonnen referentenrapporten, het wederhoor en het interview. De programmacommissie neemt zowel de kwaliteit als ook de relevantie van de subsidieaanvraag mee in de prioritering van de aanvragen. Commissieleden scoren ieder voorstel op kwaliteit (1-5) en op relevantie (1-3). Op basis van scores wordt een ranking gemaakt, zie onderstaande matrix.

Aanvragen dienen ten minste als **Relevant** en **Goed** (minimale kwaliteitseis) te zijn beoordeeld om voor honorering in aanmerking te komen, aanvragen met een lagere beoordeling kunnen niet gehonoreerd worden. Bij het bepalen van de prioritering wordt eerst naar de voorstellen gekeken die als Zeer relevant beoordeeld zijn en vervolgens naar de voorstellen die als Relevant beoordeeld zijn (zie onderstaande matrix). Het aantal projecten dat gehonoreerd kan worden hangt af van de kwaliteit en de gevraagde budgetten.

---

¹⁸ Op de ZonMw-website kunt u meer lezen over de [financiële](#) en [juridische](#) aspecten van de samenwerking.

Relevantie (1-3) \ Kwaliteit (1-5)	Zeer relevant	Relevant	Niet relevant
Excellent	1	3	–
Zeer goed	2	4	–
Goed	5	6	–
Voldoende	–	–	–
Onvoldoende	–	–	–

Besluit

De programmacommissie adviseert het bestuur van Health~Holland over de toekenningen en afwijzingen van de uitgewerkte subsidieaanvragen. Het bestuur van Health~Holland neemt het besluit over de toekenningen van de subsidieaanvragen. Dit besluit wordt vanuit Health~Holland verzonden naar de aanvragers. Voor de toegekende projecten zijn de PPS-toeslagvoorwaarden van toepassing.

Bij een positief advies van het projectidee besluit ZonMw op bureauniveau of de workshopvouchers, indien aangevraagd, wordt toegekend. U ontvangt hiervoor een separaat besluit van ZonMw. Voor deze subsidie gelden de Algemene subsidievoorwaarden van ZonMw.

Tijdpad

Deelsessie Citizen Science LSH PPS-dag	9 maart 14.00 uur 2021
Informatiebijeenkomst CS4GZ	1 april 14.00 uur 2021
Deadline indienen projectidee	18 mei 2021, 14.00 uur
Ontvangst advies van programmacommissie	17 juni 2021
Oproep uitgewerkte subsidieaanvraag en aanvraagformulier beschikbaar	22 juni 2021
Uitvoeren workshop (positief advies projectidee)	juni – oktober 2021
Themabijeenkomst	n.t.b. in september 2021
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	9 november 2021, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	3 december 2022
Deadline indienen wederhoor	14 december 2022
Interviewvergadering	18 januari 2022
Besluit	22 februari 2022
Startbijeenkomst	22 maart 2022
Uiterlijke startdatum	22 augustus 2022

Op dinsdag 9 maart 14.00 uur tijdens de LSH PPS-dag vindt er sessie over Citizen Science plaats via Zoom. U kunt zich [hier](#) (gratis) aanmelden.

Meer informatie

Houd de [Citizen Science](#)-programmapagina op de ZonMw-website in de gaten, deze wordt regelmatig bijgewerkt.

Gehonoreerde projecten

ZonMw is het eerste aanspreekpunt voor het dagelijks beheer van de gehonoreerde projecten en de monitoring. De besluiten van de gehonoreerde projecten ten aanzien van de start van betalingen, eventuele voortijdige projectbeëindiging en de formele subsidievaststelling worden door Health~Holland genomen.

Startdatum

Van de gehonoreerde projecten wordt verwacht dat zij uiterlijk vier maanden na toekenning starten en dat zij binnen 24 maanden na de start worden afgerond.

Consortiumovereenkomst

Het consortium moet afspraken maken over het intellectuele eigendom (IP) gerelateerd aan de producten en diensten die in het project worden ontwikkeld. Deze afspraken worden vastgelegd in het consortium agreement. Bij honorering (dus nog niet bij aanvraag) vragen ZonMw en Health~Holland een finale conceptversie (goedgekeurd door partijen maar nog niet ondertekend) van de consortiumovereenkomst (zie [Downloads en links](#)) op om de gemaakte afspraken te beoordelen op conformiteit met het toepasselijke Europese staatssteunrecht en de voorwaarden van de PPS-toeslagregeling¹⁹. Indien Health~Holland de consortiumovereenkomst niet accepteert, kan geen subsidie verleend worden. Voor advies bij het opstellen van een consortiumovereenkomst kunt u terecht bij de KTO/TTO-officer of juridisch adviseur van uw onderzoeksorganisatie.

Na acceptatie van het goedgekeurde en getekende consortium agreement, wordt een PPP Allowance agreement opgesteld. Het PPP Allowance Agreement is een contract tussen Health~Holland en alle consortiumpartners waarin o.a. de rechten/plichten en de bijdragen van de verschillende partners zijn vastgelegd. Dit agreement wordt door Health~Holland opgesteld en dient binnen vier weken door alle partners getekend te worden.

Rapportage en monitoring

Gedurende de projectperiode dient voor iedere werknemer een urenadministratie bijgehouden te worden. Aan het begin van ieder kalenderjaar ontvangt de projectcoördinator/penvoerder een Excel formulier 'uitvraag inzetproject'. Het primaire doel van deze uitvraag is het jaarlijks informeren van de Tweede Kamer en een breed publiek omtrent de voortgang van het topsectorenbeleid op het deel dat de TKI's uitvoeren. Dit formulier zal vooraf door Health~Holland worden ingevuld en dient alleen gecontroleerd en aangevuld te worden (gerealiseerde kosten over het voorafgaande kalenderjaar).

Daarnaast is het consortium verplicht om iedere zes maanden een stuurgroepbijeenkomst te houden. De projectleider is verplicht om ZonMw hiervan op de hoogte te stellen zodat een afgevaardigde van beide organisaties de bijeenkomsten kan bijwonen. Daarnaast rapporteert de projectleider jaarlijks schriftelijk (zowel inhoudelijk als financieel) over de voortgang van het project. Benutting van de onderzoeksresultaten is een vast punt van de bespreking. Hieronder vallen samenwerking met (potentiële) gebruikers, kennisoverdracht, kennisbescherming en eventuele commercialisering van de kennis. Aan het einde van het project wordt een inhoudelijke en financiële rapportage opgevraagd.

Bestuursverklaring/accountantsverklaring

Indien een consortiumpartner geen of minder dan € 125.000 aan PPS-toeslag heeft aangewend, dient een bestuursverklaring te worden afgegeven m.b.t. de totale projectkosten van die consortium partner. Indien een consortiumpartner meer dan € 125.000 aan PPS-toeslag heeft aangewend, dient een controleverklaring door een registeraccount of een accountant-administratieconsulent te worden afgegeven m.b.t. de totale projectkosten van die consortium partner. De kosten voor de controleverklaring zijn niet subsidiabel. Het controleprotocol van Health~Holland is hierbij van toepassing.

INDIENEN

Indiening (via ProjectNet)

Projectideeën kunnen uitsluitend en conform de richtlijnen worden ingediend via het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet). Sluitingsdatum voor het indienen van het projectidee is 18 mei 2021 om 14.00 uur.

TIPS

- Als u nog niet eerder met ProjectNet heeft gewerkt moet u zich eerst aanmelden als 'Nieuwe gebruiker'. Zie de [handleiding](#) om een account aan te maken.
- Zie voor meer informatie de toelichtingen in ProjectNet
- Voor het indienen van een projectidee zie [voorbeeld](#).

¹⁹ Afspraken over IP volgen de [Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie](#) (specifiek artikel 2.2.2.) en de PPS-toeslagregeling ([Staatscourant 4 september 2012, 18236](#); [Staatscourant 18 november 2016, 63016](#))

Subsidieoproep: Citizen Science voor Gezondheid en Zorg

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een PDF van uw aanvraag uit te printen en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar ProjectNet heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in ProjectNet zelf corrigeren.

Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

Direct na het digitaal indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag wordt u gewezen op het formulier 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag'. Wij verzoeken u deze te voorzien van de handtekening van de 'bestuurlijk verantwoordelijke' en de 'hoofdaanvrager' en deze per e-mail te sturen naar ZonMw, t.a.v. citizenscience@zonmw.nl. De verklaring dient uiterlijk 1 week na indiening via ProjectNet binnen te zijn.

Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen via citizenscience@zonmw.nl of telefonisch met: Rouming Hu (programmamanager), 070 349 54 31
Lisette Schuur (programmasecretaris), 070 349 50 37

Voor vragen over PPS-toeslag en andere financiële vragen kunt in eerste instantie terecht bij de KTO/TTO van uw onderzoeksorganisatie. Voor overige vragen kunt u terecht bij: Jolande Zijlstra (innovatiemanager), zijlstra@health-holland.com

Technische vragen

Bij technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet) kunt u contact opnemen met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, projectnet@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer zodat wij u eventueel kunnen terugbellen.

Downloads en links

In te vullen documenten:

- [Budgetformulier workshopvoucher bij projectidee](#) (ZonMw format)
- [Budgetformulier uitgewerkte subsidieaanvraag](#) (Health-Holland format)
- [Consortium Agreement](#) (Health-Holland format)
- [Letter of Commitment](#) (Health-Holland format)

Te raadplegen documenten:

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Kennis en Innovatie Agenda 2020-2023 Gezondheid en Zorg](#)
- [Voorbeeld indienen projectidee in ProjectNet](#)
- [Procedurebrochure ZonMw aanvragers](#)
- Voorwaarden PPS-toeslag zie: [Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies](#) en [Kaderbesluit nationale EZ-subsidies](#)
- [ZonMw handleiding Kennisbenutting voor projectleiders](#)
- Succesfactoren Citizen Science [eindverslag werkgroep citizen science](#) (NPOS)

Overige bijlagen subsidieoproep

- Bijlage 1 [Definities](#)
- Bijlage 2 [Kosten specificering](#)

Bijlage 1 Definities

Onderzoekorganisatie: een entiteit (zoals universiteiten, hogescholen of onderzoeksinstituten, agentschappen voor technologieoverdracht, innovatie-intermediairs, entiteiten voor fysieke of virtuele onderzoeksgerichte samenwerking), ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, en met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht. Wanneer dit soort entiteit ook economische activiteiten uitoefent, moet met betrekking tot de financiering, de kosten en de inkomsten van die economische activiteiten een gescheiden boekhouding worden gevoerd. Ondernemingen die een beslissende invloed over dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, mogen geen preferente toegang tot de onderzoekscapaciteit van deze entiteit of tot de door haar verkregen onderzoeksresultaten genieten. Zie: artikel 2, punt 83 AGVV.

Onderneming: Volgens vaste rechtspraak van het Europees Hof van Justitie is een onderneming elke eenheid die een economische activiteit uitvoert ongeacht haar rechtsvorm en wijze van financiering.

Hierbij zijn de navolgende punten van belang:

- De juridische status (b.v. BV of een stichting) van de eenheid is niet van belang;
- Er is géén winstoogmerk vereist, concurrentie op de markt is voldoende (economische activiteiten). Dit houdt in dat er wordt deelgenomen aan economisch verkeer en er ondernemingsfinanciering plaatsvindt. Ondernemingsfinanciering betekent dat de financiering niet volledig kan bestaan uit subsidies, giften en schenkingen. Er zal omzet en inkomsten uit economische activiteit moeten plaatsvinden;
- Een eenheid die zowel economische als niet economische activiteiten verricht, wordt alleen met betrekking tot de economische activiteiten aangemerkt als onderneming;
- Het EU Hof van Justitie heeft verder bepaald dat entiteiten die (juridisch of feitelijk) onder de zeggenschap staan van dezelfde entiteit, als één onderneming dienen te worden beschouwd.

Zorginstelling: een organisatorisch verband dat een toelating heeft als bedoeld in artikel 5, lid 1, Wet toelating zorginstellingen:

1. Een organisatorisch verband dat behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie van instellingen die zorg verlenen waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 3.1.1 van de Wet langdurige zorg of ingevolge een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet, moet voor het verlenen van die zorg een toelating hebben van Onze Minister.
2. Een toelating kan aan instellingen met een winstoogmerk slechts worden verleend indien die instelling behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie.

Daadwerkelijke samenwerking: volgens Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie: samenwerking tussen ten minste twee onafhankelijke partijen om kennis of technologie uit te wisselen of om een gemeenschappelijke doelstelling op basis van een taakverdeling te bereiken, waarbij de partijen samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen, bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan, en het risico en de resultaten ervan delen. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet als vormen van samenwerking beschouwd.

Fundamenteel onderzoek: experimentele of theoretische activiteiten die voornamelijk worden verricht om nieuwe kennis te verwerven over de fundamentele aspecten van verschijnselen en waarneembare feiten, zonder dat hiermee een rechtstreekse praktische toepassing of gebruik wordt beoogd.

Industrieel onderzoek: planmatig of kritisch onderzoek dat is gericht op het opdoen van nieuwe kennis en vaardigheden met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten, procedés of diensten, of om bestaande producten, procedés of diensten aanmerkelijk te verbeteren. Het omvat de creatie van onderdelen voor complexe systemen en kan ook de bouw omvatten van prototypes in een laboratoriumomgeving en/of in een omgeving met gesimuleerde interfaces voor bestaande systemen, alsmede pilotlijnen, wanneer dat nodig is voor het industriële onderzoek en met name voor de validering van generieke technologie.

Experimentele ontwikkeling: het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande wetenschappelijke, technische, zakelijke en andere relevante kennis en vaardigheden voor plannen, schema's of ontwerpen van nieuwe, gewijzigde of verbeterde producten, procedés of diensten. Hieronder kan tevens de conceptuele formulering en het ontwerp van alternatieve producten, procedés of diensten worden verstaan. Deze activiteiten kunnen tevens het maken van ontwerpen, tekeningen, plannen en andere documentatie omvatten, mits zij niet voor commercieel gebruik zijn bestemd.

Bijlage 2 Kostenspecificering

De volgende kosten kunnen in de begroting worden opgenomen:

- Gespecificeerde kosten van aan te stellen personeel (met projectinhoudelijke taken – technisch dan wel voorbereidende taken) in tijdelijke dienst van VSNU of NFU instellingen. De burgerwetenschapper kan tijdelijk worden aangesteld om in aanmerking te komen voor PPS-toeslag. U dient gebruik te maken van de bijbehorende geldende tabelbedragen (zie <https://www.zonmw.nl/nl/subsidies/voorwaarden-en-financien/>).
- Gespecificeerde kosten van personeel (met projectinhoudelijke taken – technisch dan wel voorbereidende taken) in dienst van een Nederlandse hogeschool conform de tarieven van de Handleiding Overheidstarieven (HOT 2017 vanaf schaal 9, zie ook <https://www.nro.nl/projectbeheer>). Het tarief van een medewerker wordt bepaald op basis van de CAO HBO inschaling van de betreffende medewerker. Hogere tarieven dan de HOT zijn niet toegestaan. Lagere tarieven dan de HOT zijn wel toegestaan, maar mogen niet willekeurig worden opgevoerd. Eventuele lagere tarieven moeten kunnen worden onderbouwd, bijvoorbeeld op basis van een interne kostprijsberekening.
- Indien een onderneming PPS-toeslag aanwendt dient het maximum uurtarief van EUR 60 per uur gehanteerd te worden.
- Let op: de gespecificeerde kosten van personeel in vaste dienst van een onderzoeksinstelling zijn niet subsidiabel. Deze kosten moeten wel als kostenpost opgevoerd worden als deze door een onderzoeksorganisatie in-kind bijgedragen worden.
- Project specifieke kosten van verbruiksartikelen en het gebruik van speciaal voor het project benodigde apparatuur (afschrijvingssystematiek). Bij het opvoeren van de kosten voor gebruiksgoederen dient de historische kostprijs te worden gehanteerd. Het opvoeren van commerciële tarieven is niet toegestaan);
- Een persoonsgebonden reisbudget voor buitenlandse reis- en verblijfskosten van wetenschappelijk personeel van maximaal € 5.000 uitgaande van een tweejaarsaanstelling. Bij een aanstelling korter dan twee jaar wordt het bedrag naar rato aangepast.
- Partijen die geen PPS-toeslag aanwenden, zijn niet verplicht gebruik te maken van één van de loonkostensystematieken die het [Kaderbesluit nationale EZ-subsidies](#) voorschrijft. Deze partijen mogen ook een eigen uurtarief hanteren. Voorwaarde is wel dat de berekening van de kosten o.b.v. een gebruikelijke en controleerbare methode plaatsvindt en gebaseerd is op bedrijfseconomische grondslagen en normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en die de deelnemers aan een samenwerkingsproject stelselmatig toepassen. Op het budgetformulier dienen deze partijen te kiezen voor 'vastuurtarief' en het standaard uurtarief van EUR 60,- aan te passen naar een voor hen gebruikelijk en controleerbaar uurtarief.
- Indien de aanvrager derden inhuurt voor de uitvoering van de projectactiviteiten wordt dit gezien als opdrachtverlening. De aanvrager dient hierbij de aanbestedingsregels die van toepassing zijn in acht te nemen. Houd er rekening mee dat inkoop/aanbesteding onder dezelfde voorwaarden moet plaatsvinden als die waaronder de subsidie wordt verstrekt. Dit moet aanvrager met betrokken partijen vastleggen in een (marktconforme) schriftelijke overeenkomst waarbij bedongen wordt dat resultaten op voorhand aan de aanvrager worden overgedragen. Daarnaast betekent dit de aanvrager in de aanvraag en begroting duidelijkheid moet verschaffen over de te maken kosten (inclusief btw).

Kosten die niet opgevoerd mogen worden zijn o.a.:

- Accountantscontrole;
- Benchfees (let op: materiaalkosten zijn wel subsidiabel);
- Binnenlandse reizen;
- Aanvragen en in stand houden van octrooien (kosten voor octrooien die op arm's length voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen zijn wel subsidiabel);
- Ondersteunend personeel, niet direct gerelateerd aan de inhoudelijke R&D activiteiten, zoals: projectcontroller, business developer, administratief medewerker;
- Opstellen van een business case;
- Overhead;

Subsidieoproep: Citizen Science voor Gezondheid en Zorg

- Projectmanagementtaken, niet direct gerelateerd aan de inhoudelijke R&D activiteiten, zoals: escalatie naar een stuurgroep, het opstellen van een risicomanagementmodel, het opstellen van rapportages om aan subsidieverplichtingen te voldoen, administratieve verantwoording. Projectmanagementtaken die wel direct gerelateerd zijn aan de inhoudelijke R&D activiteiten (o.a. discussies met medewerkers, het analyseren van technische risico's, het opstellen van inhoudelijke rapportages, het opstellen van specificaties) zijn wel subsidiabel.